

Grundskola

- Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet

Datainsamlingsperiod: 2017-05-01 till 2017-10-09

Antal svarande: 69

Publiceringsdatum: 2018-01-31

Begripsam

www.begripsam.se

Stefan Johansson

Stefan.johansson@begripsam.se

0708-23 10 64

Om rapporten och undersökningen

Detta är en delrapport i undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet. Undersökningen har genomförts av Begripsam med vetenskapligt stöd från KTH. Den har finansierats av Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och med egna medel från Begripsam samt stort ideellt engagemang från kontaktpersoner i föreningar och organisationer som hjälpt oss med att förmedla information om undersökningen. Frågor och svarsalternativ har utarbetats av medlemmar i föreningen Begripsam.

Undersökningen kompletterar den officiella statistiken om vad svenskar gör på internet och hur de tycker smarta telefoner, datorer och surfplattor fungerar. De personer som deltagit i undersökningen har olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter.

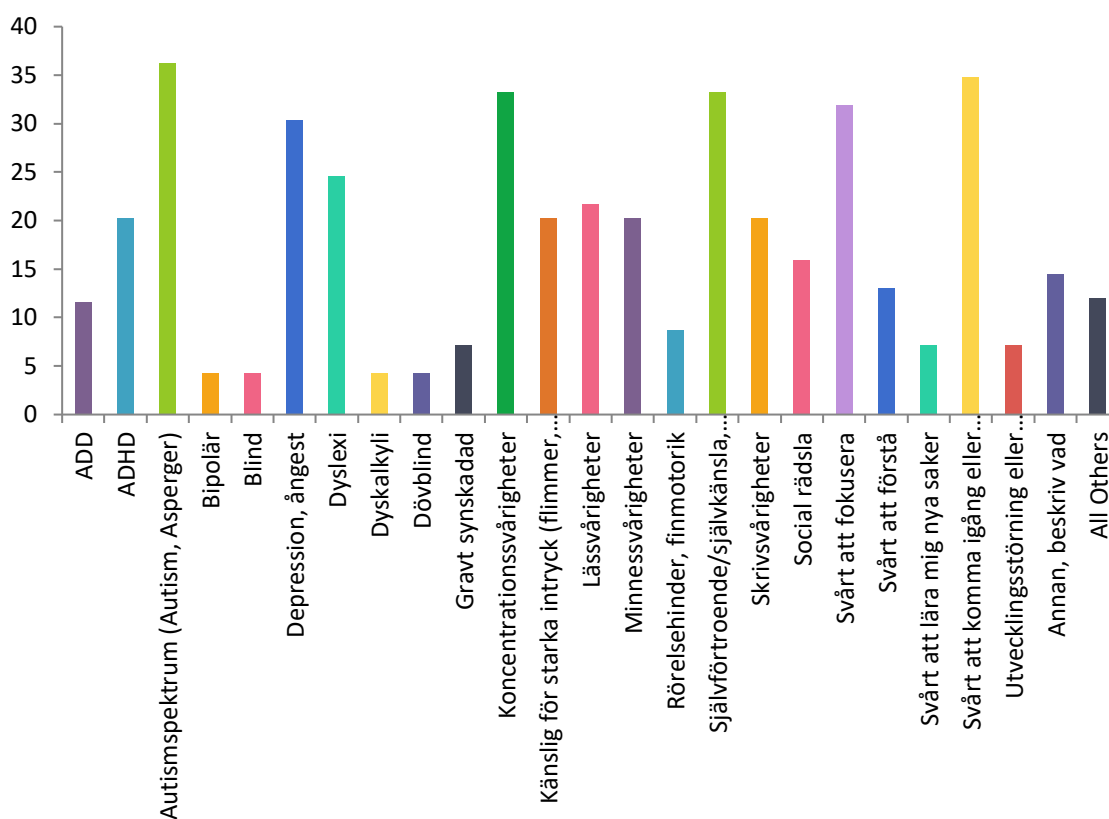
Mer information om undersökningen hittar du på www.begripsam.se

Innehåll i rapporten

Om rapporten och undersökningen	2
Diagnoser och svårigheter	3
Internet	6
Smart telefon	17
Dator	19
Surfplatta	21
Bakgrundsuppgifter	22
Begripsam AB.....	27

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar eller svårigheter har du?

	Procent	Antal
ADD	11.6%	8
ADHD	20.3%	14
Afasi	1.4%	1
Autismspektrum (Autism, Asperger)	36.2%	25
Bipolär	4.3%	3
Blind	4.3%	3
CP	2.9%	2
Depression, ångest	30.4%	21
Dyslexi	24.6%	17
Dyskalkyli	4.3%	3
Döv	2.9%	2

Dövblind	4.3%	3
Epilepsi	2.9%	2
Gravt synskadad	7.2%	5
Koncentrationssvårigheter	33.3%	23
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	20.3%	14
Lässvårigheter	21.7%	15
Minnessvårigheter	20.3%	14
Rörelsehinder, finmotorik	8.7%	6
Stroke	2.9%	2
Schizofreni	1.4%	1
Självförtroende/självkänsla, bristande	33.3%	23
Skrivsvårigheter	20.3%	14
Social rädsla	15.9%	11
Språkstörning	1.4%	1
Svårt att fokusera	31.9%	22
Svårt att förstå	13.0%	9
Svårt att lära mig nya saker	7.2%	5
Svårt att komma igång eller avsluta saker	34.8%	24
Talsvårigheter	1.4%	1
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	7.2%	5
Annan, beskriv vad	14.5%	10

Annan, beskriv vad

Atypisk Autism, Ospecificerad stödning i utvecklingen GAD, OCD
DCD
Högfungerande autismspektrumstörning. Migrän. Diabetes, övervikt
Migrän, Spänningshuvudvärk, Värk i kroppen
OCD
P.A.N.D.A.S/P.A.N.S
Sömnsvårigheter och stresskänslighet
Tourettes
artros
borderline personality disorder diagnos

Internet

Använder du internet?

	Procent	Antal
Ja	95.7%	66
Nej	4.3%	3

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	59.0%	36
Det är svårt att söka information	23.0%	14
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	23.0%	14
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	19.7%	12
Det är svårt att förstå innehåll	11.5%	7
Det är svårt med lösenord	16.4%	10
Det är svårt för att design och utformning är störande	16.4%	10
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	6.6%	4
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	11.5%	7
Vet inte	4.9%	3
Annat, beskriv vad	4.9%	3

Annat, beskriv vad

Alla hemsidor har sina funktioner på olikaställen
Det är svårt att arbeta på mobilen. Jag har ingen dator privat.
svårt att se

Varför använder du inte internet?

	Procent	Antal
Det är för svårt	33.3%	1
Jag kan inte	33.3%	1
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	66.7%	2
Jag har ingen internetuppkoppling	33.3%	1
Annat, beskriv vad	33.3%	1

Annat, beskriv vad

Jag kan inte alls.

Om du tycker att internet är svårt: Beskriv gärna mer i detalj varför internet är svårt.

Det är inte svårt att använda internet
Det är svårt att sökläsa, hitta det som är viktigt i en text
Framför allt läsa och skriva
För mycket information, svårt att sortera.
Mina största svårigheter på internet handlar om otillgänglighet. Vissa hemsidor är utformade på ett sätt som gör det både ansträngande och tidskrävande att navigera på dem med skärmläsare. Vidare blir jag ofta störd av de annonser som visas på sidor jag besöker - reklam som jag varken kan tolka eller klicka bort.
Många sidor är i ett format som man inte kan interagera i med WO
Många sidor är svåra att läsa på grund av bakgrundsfärg och textfärg
Plottrig design, ljud som inte går att stänga av och hur formulerar jag mig för att sökningen ska bli rätt på Google?
Stavar fel och hittar inte rätt. Tar lång tid. En del är på engelska. Skapar frustrering
Svårt att hitta ord , att man inte får för många svar
Svårt att skilja på bra eller dålig information
Så mkt text som ska läsas och värderas
Talsyntes ger för mycket info
det mesta är helt nytt. För lite träning.
har svårt att betala räkningar

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

	Procent	Antal
Ja	41.2%	28
Nej	52.9%	36
Vet inte	5.9%	4

Använder du Facebook?

	Procent	Antal
Ja	69.6%	48

Nej	29.0%	20
Vet inte	1.4%	1

Har du en blogg?

	Procent	Antal
Ja	8.8%	6
Nej	91.2%	62

Hur ofta använder du internet för att spela spel?

	Procent	Antal
Aldrig	42.0%	29
Någon gång	21.7%	15
Varje månad	2.9%	2
Varje vecka	11.6%	8
Dagligen	13.0%	9
Flera gånger dagligen	7.2%	5
Vet inte	1.4%	1

Hur ofta använder du internet för att titta på tv-program?

	Procent	Antal
Aldrig	30.9%	21
Någon gång	27.9%	19
Varje månad	7.4%	5
Varje vecka	16.2%	11
Dagligen	13.2%	9
Flera gånger dagligen	4.4%	3

Hur ofta använder du internet för att lyssna på talböcker eller ljudböcker?

	Procent	Antal
Aldrig	59.4%	41
Någon gång	14.5%	10
Varje månad	5.8%	4
Varje vecka	4.3%	3
Dagligen	7.2%	5
Flera gånger dagligen	8.7%	6

Hur ofta använder du internet för att läsa en dagstidning?

	Procent	Antal
Aldrig	26.5%	18
Någon gång	26.5%	18
Varje månad	5.9%	4

Varje vecka	11.8%	8
Dagligen	19.1%	13
Flera gånger dagligen	10.3%	7

Hur ofta använder du internet för att köpa biljetter till resor?

	Procent	Antal
Aldrig	36.8%	25
Någon gång	51.5%	35
Varje månad	10.3%	7
Vet inte	1.5%	1

Oavsett hur ofta du köper biljetter, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	67.2%	43
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	32.8%	21

Hur ofta använder du internet för att boka tider inom vården?

	Procent	Antal
Aldrig	59.4%	41
Någon gång	26.1%	18
Varje månad	8.7%	6
Vet inte	5.8%	4

Oavsett hur ofta du bokar tider inom vården, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker boka alla tider till vården via internet	36.5%	23
Jag undviker om möjligt att boka tider inom vården via internet	63.5%	40

Använder du en e-legitimation?

	Procent	Antal
Ja	64.2%	43
Nej	31.3%	21

Vet inte	4.5%	3
----------	------	---

Om du använder en e-legitimation; Hur tycker du det är att använda en e-legitimation?

	Procent	Antal
Lätt	55.4%	31
Varken lätt eller svårt	30.4%	17
Svårt	14.3%	8

Använder du Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Ja	70.6%	48
Nej	26.5%	18
Vet inte	2.9%	2

Om du använder ett mobilt BankID; Hur tycker du det är att använda Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Lätt	61.4%	35
Varken lätt eller svårt	26.3%	15
Svårt	12.3%	7

Använder du internet för att betala räkningar?

	Procent	Antal
Ja	63.8%	44
Nej	29.0%	20
Vet inte	7.2%	5

Om du betalar räkningar via internet; Hur tycker du det är att betala räkningar via internet?

	Procent	Antal
Lätt	63.0%	34
Varken lätt eller svårt	29.6%	16
Svårt	7.4%	4

Har du använt internet för så kallad e-handel?

	Procent	Antal
Ja	63.8%	44
Nej	34.8%	24
Vet inte	1.4%	1

Om du har e-handlat; Hur tycker du det är att handla via internet?

	Procent	Antal
--	---------	-------

Lätt	50.0%	25
Varken lätt eller svårt	32.0%	16
Svårt	18.0%	9

Är du oroad för att bli lurad när du använder internet?

	Procent	Antal
Det oroar mig inte	30.2%	19
Det oroar mig ibland	55.6%	35
Det oroar mig alltid	14.3%	9

Om det händer att du blir oroad får du gärna beskriva mer kring vilken situation du blir oroad

Att bli lurad, att lösenord kommer ut, att någon annan får info och kan handla på mitt betalkort.
Att jag ska bli lurad på pengar och inte få mina varor
Att måsta lämna ut personuppgifter och telefonnummer via Internet
Att ska göra fel
Bli lurad
I fall jag har beställt en resa
Ja att min ide blir kappat
Jag är orolig att företaget är ett bluff-företag som stjälar kontonumret eller inte levererar och tar pengar ändå.
Jag är orolig för att bli lurad på pengar.
Man blir ganska rädd ibland
När jag köpte konsertbiljett på utländsk sida och lämnade bankkortsnummer blev jag lite orolig.
Om jag inte känner igen betalningsalternativen blir jag lite mer tveksam. Föredrar när t.ex KLARNA är ett betalningsalternativ.
Skrivs lätt dumma saker om folk
Tanken om bedrägeri - att det som visas upp inte är på riktigt.
att någon kapar ens konto
blåst på pengarna
det förekommer så mycket "Fuffens" bl.a annat reklam och försäljning att man behöver vara återhållsam för att som t.e.x. ej bli spammad.

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

	Procent	Antal
Ja	54.4%	37
Till viss del	32.4%	22
Nej	8.8%	6
Vet inte	4.4%	3

Beskriv gärna dina tankar kring din delaktighet i det digitala samhället!

Bara mobiltelefon för meddelanden till dotter.
Brukar inte vara med så mycket
Det blir för mycket ibland på en gång så att man känner sig mer eller mindre stressad
Det mesta jag tar in av omvärlden är genom spel, youtube och filmer.
För mkt info att ta in. ve** vilka tjänster som finns.
För mycket information
Helst inte
Jag använder internet flera gånger om dagen, och i många avseenden känner jag mig delaktig i det digitala samhället. Emellertid begränsas jag ofta av att så mycket på sociala medier bygger på det visuella, som aldrig kommer att bli tillgängligt för mig.
Jag följer inte riktigt med i tekniken och då blir jag osäker och känner mig obekvämt att göra olika saker på nätet
Jag kan betala räkningar. Jag kan skicka E-post. Jag tittar på Facebook. Jag lyssnar på radioprogram.
Jag lyssnar på ljudböcker på cd-skiva.
Jag lägger ut bilder (instagram), videor (youtube), hittar roliga tips, nyheter, etc. (facebook), blir inspererad (tumblr). Det får mig att känna mig som en del av något. Och det är lättare att hålla kontakt med folk, eftersom jag inte riktigt träffar någon frivilligt.
Känner mig delaktig för att jag är aktiv användare av internet och använder många olika tjänster / sidor / appar.
Matrix!
Mycket är i format som inte kan läsas med talsynteser och de flesta foton som återfinns i tidningar mm saknar ofta syntolkning. Vilket inte behöver vara ett problem om de inte är så att bilden innehåller text
Ser på nyheterna och läser dagstidning
Svårigheter att använda smart telefon
Underlättar betydligt att så mycket information och hjälpmedel finns tillgängligt.
Vissa sidor fungerar inte
Youtube är lärorikt
det är svårt att göra själv
diskussionsforum, quora.com är en fantastisk resurs
jag tycker att det är svårt med dessa lösenord eller koder som står i bilden och dåliga och knepiga formulär

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

	Procent	Antal
Ja	89.6%	60
Nej	10.4%	7

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	71.6%	48
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	14.9%	10
Jag kan inte tillräckligt om smart telefoner för det jag vill använda smart telefoner till	7.5%	5
Jag kan inte alls använda en smart telefon	1.5%	1
Vet inte	4.5%	3

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Lätt	61.7%	37
Varken lätt eller svår	33.3%	20
Svårt	5.0%	3

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

	Procent	Antal
Ja	28.8%	17
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	10.2%	6
Nej	47.5%	28
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	6.8%	4
Vet inte	6.8%	4

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din smarta telefon

Appar, bilder, chatt
Diktafon, läsgjälpmiddel, miniräknare, översättningappar

En kalender som heter Day by day

Handi sw

Har iPhone med WO och Zom

Jag använder VoiceOver

Jag använder mig både av appar och olika program. Tycker att det fungerar jättebra.

Mikrofon

Som hjälpmedel i min smartphone har jag VoiceOver - Apples skärmläsningssystem. Det fungerar mycket bra för mig.

Time stock, kalender och påminnelse

att den läser upp vad jag vill

dragon dictation

som nämns Bank ID, översättning, qr kod, kalender. SNote, Swish, mina recept, Eniro, OneDrive, reseappar, wikipedia, S voice, ICE112, Wearable Widgets och mina fordon från Transportstyrelsen.

voice over

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

	Procent	Antal
Ja	89.9%	62
Nej	10.1%	7

Hur kunnig är du på att använda en dator?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	72.1%	49
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	19.1%	13
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	5.9%	4
Jag kan inte alls använda dator	1.5%	1
Vet inte	1.5%	1

Hur tycker du det är att använda dator?

	Procent	Antal
Lätt	57.4%	35
Varken lätt eller svår	37.7%	23
Svårt	4.9%	3

Har du några hjälpmedel till din dator?

	Procent	Antal
Ja	36.7%	22
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	5.0%	3
Nej	46.7%	28
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	6.7%	4
Vet inte	5.0%	3

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder i din dator!

	Procent	Antal
Diktering/röststyrning	11.8%	4
Förstoring	17.6%	6
Rättstavning	70.6%	24

Punktskriftsdisplay	11.8%	4
Speciell mus	11.8%	4
Speciellt tangentbord	8.8%	3
Syntolkning i filmer	2.9%	1
Talsyntes/uppläsningsprogram	35.3%	12
Textremsa i filmer	17.6%	6
Tal till text	5.9%	2
Annat - beskriv vilket	17.6%	6

Annat – beskriv vilket

Appar
Bildtelefon
Har inga
Tal som beskriver vad jag ska göra
Väntar på en kontorstol som orkar med min vikt.
speciell mus fastän den är trasig

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	54.4%	37
Nej	45.6%	31

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	56.5%	35
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	16.1%	10
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	8.1%	5
Jag kan inte alls använda surfplatta	6.5%	4
Vet inte	12.9%	8

Hur tycker du det är att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Lätt	63.9%	23
Varken lätt eller svår	30.6%	11
Svårt	5.6%	2

Har du några hjälpmedel till din surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	33.3%	12
Nej	61.1%	22
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	5.6%	2

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din surfplatta

Appar
Appar och program.
Bildtel
Har Claro Scan Pen Talsyntes Voicedream
Läs-och skrivhjälpmedel, översättningsappar

VoiceOver
den talar om vad jag gör
iPad med WO och Zom
se föregående angivna

Bakgrundsuppgifter

Vilket år är du född?

Antal	Årtal
4	1980
4	1999
4	2002
3	1985
3	2001
2	1945
2	1953
2	1958
2	1969
2	1971
2	1972
2	1982
2	1983
2	1987
2	1997
2	1998
2	2005
1	1934
1	1943
1	1946
1	1947
1	1950
1	1951
1	1955
1	1960
1	1961
1	1963
1	1964
1	1966

1	1970
1	1973
1	1974
1	1979
1	1981
1	1984
1	1988
1	1990
1	1991
1	1995
1	2004
1	2006
1	2008
1	57

Vilken är din könstillhörighet?

	Procent	Antal
Man	39.1%	27
Kvinna	56.5%	39
Annan	2.9%	2
Jag vill inte svara på den frågan	1.4%	1

I vilket län bor du?

	Procent	Antal
Stockholms län	42.0%	29
Uppsala län	5.8%	4
Södermanlands län	2.9%	2
Östergötlands län	4.3%	3
Kalmar län	1.4%	1
Skåne län	13.0%	9
Hallands län	2.9%	2
Västra Götalands län	10.1%	7
Värmlands län	1.4%	1
Örebro län	7.2%	5
Gävleborgs län	1.4%	1
Västernorrlands län	1.4%	1

Jämtlands län	2.9%	2
Västerbottens län	2.9%	2

I vilken typ av ort bor du?

	Procent	Antal
Stad	72.5%	50
Mindre samhälle	20.3%	14
Landsbygd	7.2%	5

I vilken typ av boende bor du?

	Procent	Antal
Hyreslägenhet, vanlig	47.8%	33
Bostadrättslägenhet	14.5%	10
Villa	29.0%	20
Gruppboende	2.9%	2
Servicelägenhet	2.9%	2
Annat stödboende	2.9%	2

Bor du tillsammans med någon som har en funktionsnedsättning?

	Procent	Antal
Ja	22.1%	15
Nej	72.1%	49
Vet inte	5.9%	4

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

	Procent	Antal
Grundskola	100.0%	69

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer på din nuvarande situation?

	Procent	Antal
Arbetar	11.6%	8
Arbetslös	17.4%	12

Hemma med barn	2.9%	2
Pensionär	15.9%	11
Sjukskriven	14.5%	10
Sjukersättning/Förtidspensionär	21.7%	15
Daglig verksamhet	15.9%	11
Aktivitetsersättning	8.7%	6
Studerar	24.6%	17
Annat, beskriv vad	1.4%	1

Vilken inkomst har du per månad?

	Procent	Antal
0 – 17 999 kronor per månad	67.7%	44
18 000 – 25 000 kronor per månad	12.3%	8
Över 25 000 kronor per månad	4.6%	3
Vet inte	15.4%	10

Hur fick du information om den här undersökningen?

	Procent	Antal
Via e-post	27.9%	19
Via Facebook	25.0%	17
En vän tipsade mig	10.3%	7
Från min organisation	27.9%	19
Annat, beskriv hur	17.6%	12

Annat, beskriv hur

Daglig verksamhet
Från Daglig verksamhet
Från Träffpunkt Bron
Från kerstin IA
Från personal på daglig verksamhet
Genom resursteamet / dagliga verksamheten
Mamma tipsade
Personal på daglig verksamhet.
Via Attention

bandagshemmet

intervju dövas hus

intervju på dövashus

Är det något du vill tillföra?

Bokar ca 50% av tiderna inom vården via internet.

Det är inte så mycket

Har dator men den använder jag inte för den krånglar.

Har gått kurser i SeniorNet i Solna/Sundbyberg

Hjälp ,ed köp av mobiltelefon. Men går och får hjälp med användning med jämna mellanrum, hos döv teamet. Jättesvårt med tekniken. Endast pappersräkningar, har ingen dator.

Hyser tacksamhet till de relativt få utvecklare som gjort detta tillgängligt för så många och förhoppningsvis fler när det mesta kan fungera bättre.

I mitt arbete har jag märkt att många äldre är rädda / skeptiska mot teknik som internetbank. I vår samhällsgrupp alltså vi som har psykisk funktionsnedsättning, är ofta dålig ekonomi ett hinder för digital delaktighet,

Nej

Tack för att jag fick vara med

Teknologin kommer bli vår undergång

Begripsam AB

Begripsam AB bedriver verksamhet i syfte att bidra till universellt utformade produkter och tjänster som tillgodoser alla användares behov. Vi utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.

Vi bedriver forskning och utveckling i egen regi eller i samverkan med andra som delar vår vision. Våra metoder och arbetssätt har sin grund i forskning och i våra egna levda erfarenheter. Vi har ett nära samarbete med Föreningen Begripsam.

Vi är experter på hur man i design- och utvecklingsprocesser ska ta hänsyn till högt ställda krav på tillgänglighet, användbarhet och användarupplevelser även när användare har olika funktionsnedsättningar eller på andra sätt avviker från det som anses normalt eller genomsnittligt. Vår spetskompetens ligger i kunskap om psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Det yttersta syftet med vår verksamhet är att bidra till ett samhälle där alla människor kan uppfylla sin fulla potential.

Tillsammans med medlemmarna i Föreningen Begripsam deltar vi i standardiseringsarbete på svensk och internationell nivå. Vår VD, Stefan Johansson, är invited expert i W3Cs Cognitive Task Force och som en av grundarna av Funka Nu AB har Stefan satt standarden för hur man arbetar med tillgänglighet på webben i Sverige.